

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROBACIJOS ĮSTATYMO NR. XI-1860 2, 6, 8, 10, 11, 15, 17, 18, 20, 21, 25, 30 IR 31
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. **Probacija** – sąlyginė alternatyva paskirtai arešto ar laisvės atėmimo bausmei (bausmės ar jos dalies vykdymo atidėjimas ir lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos), kurios metu vykdoma probuojamojo priežiūra.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Probuotojas** – bausmių vykdymo sistemos pareigūnas, vykdamas probaciją.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiomis galios 6 straipsnio 3 ir 4 dalis.

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Socialinio tyrimo išvados formą ir jos rengimo metodines rekomendacijas tvirtina probacijos tarnybos direktorius ir Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Rizika vertinama vadovaujantis probacijos tarnybos direktoriaus ir (ar) Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus aprobuotomis metodikomis ir programomis.“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Probacijos vykdymo pagrindai

1. Probacijos vykdymo pagrindai yra:

1) įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, kuriuo nuteistajam paskirta arešto ar laisvės atėmimo bausmė ir jos vykdymas atidėtas, ir teisėjo patvarkymas vykdyti nuosprendį;

2) nuteistojo lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos.

2. Probacija pradedama vykdyti įsiteisėjusio teismo nuosprendžio ir patvarkymo vykdyti nuosprendį gavimo probacijos tarnyboje dieną, o kai nuteistasis lygtinai paleidžiamas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, – jo lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos dieną.“

6 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. Lygtinai paleistų iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistųjų specialiosios pareigos

1. Lygtinai paleisti iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistieji privalo:

1) intensyvios priežiūros metu nustatytu laiku būti nustatytose vietose, taip pat laikytis intensyvios priežiūros vykdymo sąlygų, nustatytų šio įstatymo VI skyriuje, jeigu lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos buvo taikytas pagal Bausmių vykdymo kodekso 82 straipsnio 3 arba 4 dalį;

- 2) dalyvauti elgesio pataisos programose;
- 3) gydytis priklausomybės nuo psichiką veikiančių medžiagų ligas, jeigu toks gydymas buvo pradėtas ir nebaigtas laisvės atėmimo vietų įstaigoje;
- 4) nesilankyti tam tikrose vietose;
- 5) nevartoti psichiką veikiančių medžiagų, jeigu nusikalstamą veiką, už kurią nuteistasis atlieka bausmę, padarė būdamas apsvaigęs nuo šių medžiagų;
- 6) nebendrauti su tam tikrais asmenimis ar asmenų grupėmis;
- 7) darbingo amžiaus probuojamieji – per penkiolika dienų nuo paleidimo įsidarbinti arba užsiregistruoti Užimtumo tarnyboje.

2. Lygtinai paleisto iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistojo buvimo vietą ir laiką intensyvios priežiūros metu, elgesio pataisos programas, kuriose tikslinga dalyvauti šiam nuteistajam, vietas, kuriose negalima lankytis, ir asmenis, su kuriais negalima bendrauti, nustato probacijos tarnyba, atsižvelgdama į lygtinai paleisto iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistojo rizikos lygį, kriminogeninius veiksnius, nusikaltimo, už kurį vykdoma probacija, padarymo aplinkybes, elgesį, taikytas socialinės rehabilitacijos priemones ir jų įgyvendinimo rezultatus atliekant laisvės atėmimo bausmę.

3. Šio įstatymo 29 ir 30 straipsniuose nustatyta tvarka lygtinai paleistam iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistajam gali būti paskirtos ir kitos, šio straipsnio 1 dalyje nenurodytos, pareigos, auklėjamojo poveikio priemonės arba baudžiamojo poveikio priemonės, intensyvi priežiūra arba šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos gali būti pakeistos kitomis pareigomis, auklėjamojo poveikio priemonėmis arba baudžiamojo poveikio priemonėmis, intensyvia priežiūra.“

7 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Elektroninio stebėjimo priemonių naudojimo ir probuojamųjų stebėjimo šiomis priemonėmis tvarką nustato probacijos tarnybos direktorius ir Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius, o specialiųjų techninių priemonių naudojimo tvarką – probacijos tarnybos direktorius.“

8 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Individualus probuojamojo priežiūros planas sudaromas atsižvelgiant į šio įstatymo nustatytas ir teismo paskirtas probacijos sąlygas, probuojamojo rizikos lygį, kriminogeninius veiksnius. Nepilnamečiams probuojamiesiems individualus priežiūros planas sudaromas atsižvelgiant ir į jų socialinę brandą, asmenybės ugdymo poreikius. Lygtinai paleistiems iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistiesiems sudarant individualų priežiūros planą, taip pat atsižvelgiama į jų elgesį atliekant laisvės atėmimo bausmę ir šios bausmės atlikimo metu jiems taikytas socialinės rehabilitacijos priemones ir jų įgyvendinimo rezultatus.“

2. Pakeisti 18 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Individualus probuojamojo priežiūros planas lygtinai paleistiems iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistiesiems turi būti sudarytas iki jų lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, o kitiems probuojamiesiems – ne vėliau kaip per penkiolika darbo dienų nuo priežiūros vykdymo bylos pradžios dienos. Individualus probuojamojo priežiūros planas gali būti nesudaromas, kai probacijos terminas yra ne ilgesnis kaip du mėnesiai, o nepilnamečiams probuojamiesiems ir lygtinai paleistiems iš laisvės atėmimo vietų įstaigos nuteistiesiems – ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Kai planas nesudaromas, probuojamasis supažindinamas su probacijos vykdymo tvarka ir sąlygomis, jo teisėmis ir pareigomis ir vykdomos šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytos trumpalaikės probuojamojo resocializacijos priemonės. Individualus probuojamojo priežiūros planas gali būti tikslinamas atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalyje nustatytas aplinkybes.“

9 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nukreipia į socialinių paslaugų įstaigas, taip pat įstaigas, teikiančias paslaugas

asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis, informuoja apie socialines lengvatas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos paleistiems asmenims;“.

10 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Probuotojas, atsižvelgdamas į probuojamojo kriminogeninius veiksnius ir riziką, nustato individualias socialinės pagalbos kryptis ir įgyvendina probacijos tarnybos direktoriaus ir (ar) Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus aprobuotas elgesio pataisos programas.“

11 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo nuosprendžio, pagal kurį turi būti vykdoma probuojamojo intensyvi priežiūra, gavimo, o kai nuteistasis lygtinai paleidžiamas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos taikant jam intensyvią priežiūrą, – lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos dieną probuojamajam uždedamas elektroninio stebėjimo įtaisas ir prireikus teismo ar probacijos tarnybos nustatytoje nuteistojo buvimo vietoje sumontuojama elektroninio stebėjimo įranga, o nuteistasis pasirašytinai supažindinamas su elektroninio stebėjimo įtaiso naudojimo instrukcija. Jeigu nuteistasis yra nepilnametis, su šia instrukcija pasirašytinai supažindinamas ir jo atstovas pagal įstatymą.“

12 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„30 straipsnis. Probacijos vykdymo ir vengimo vykdyti teisinės pasekmės

1. Probuojamasis, kuris probacijos laikotarpiu įvykdė auklėjamojo ar baudžiamojo poveikio priemones ir (ar) pareigas, laikėsi intensyvios priežiūros sąlygų, nepadarė šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose numatytų pažeidimų, dėl kurių buvo priimtas sprendimas panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę arba panaikinti lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos ir vykdyti likusią bausmės dalį, kai sueina bausmės vykdymo atidėjimo arba lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos terminas, laikomas atlikusiu bausmę.

2. Jeigu probuojamasis probacijos vykdymo laikotarpiu:

1) dėl pateisinamų priežasčių per teismo nustatytą laiką neįvykdo probacijos sąlygų, teismas probacijos tarnybos teikimu šį laiką gali pratęsti. Paskirtas ir pratęstas laikas negali būti ilgesnis už bausmės vykdymo atidėjimo ar likusios bausmės laiką;

2) vykdo probacijos sąlygas, tačiau padaro administracinių nusižengimų, už kuriuos jam taikytos administracinės nuobaudos ir (ar) administracinio poveikio priemonės, arba nevykdo kitų įstatymų nustatytų pareigų, teismas probacijos tarnybos teikimu gali jam papildomai paskirti Baudžiamojo kodekso IX skyriuje numatytų baudžiamojo poveikio priemonių ir (ar) šio kodekso 75 straipsnio 5 ar 6 dalyje numatytų pareigų arba šio kodekso 82 straipsnyje numatytų auklėjamojo poveikio priemonių, ir (ar) šio kodekso 87 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse numatytų įpareigojimų ar draudimų arba priimti sprendimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę, arba panaikinti lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos ir vykdyti likusią bausmės dalį, kai pagrįstai manoma, kad probacijos tikslo nebus įmanoma pasiekti skirtingomis baudžiamojo poveikio priemonėmis ir (ar) pareigomis arba auklėjamojo poveikio priemonėmis;

3) be pateisinamų priežasčių nevykdo probacijos sąlygų arba ir po papildomų probacijos sąlygų paskyrimo jų nevykdo ar padaro administracinį nusižengimą, už kurį jam taikyta administracinė nuobauda ir (ar) administracinio poveikio priemonė, arba nevykdo kitų įstatymų nustatytų pareigų, teismas probacijos tarnybos teikimu priima sprendimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę arba panaikinti lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos ir vykdyti likusią bausmės dalį.

3. Probacijos tarnyba, nustačiusi šio straipsnio 2 dalies 2 ar 3 punkte nurodytus probuojamojo padarytus teisės pažeidimus ir (ar) probacijos sąlygų nevykdymo atvejus, teikimą teismui pateikia nedelsdama, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną.“

13 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Probacijos vykdymas baigiamas bausmės vykdymo atidėjimo ar laisvės atėmimo bausmės paskutinę dieną, jeigu probuojamasis yra lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos ir nėra pagrindų jį pasiųsti atlikti paskirtos laisvės atėmimo bausmės ar likusios jos dalies.“

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos probacijos tarnybos direktorius ir Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius, suderinę su teisingumo ministru, iki 2023 m. balandžio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki bus priimti šio įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai, taikomi įgyvendinamieji teisės aktai, susiję su probacijos vykdymu ir priimti iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas